

*Nagomilavanje  
čvrstog otpada  
postaje jedan od  
složenijih problema  
savremene  
civilizacije, i to  
ne samo sa  
komunalnog, već  
i sa sanitarno  
-epidemiološkog,  
tehnološkog,  
urbanističkog,  
hidrogeološkog  
i energetskog  
aspekta*



**Fond za zaštitu životne sredine RS prezentovao projekte iz oblasti sanitarne zaštite na teritoriji Srpske**

# Locirati i ukloniti DIVLJE DEPONIJE!

**Piše: NIKOLINA BRNIĆ,  
PR Fonda za zaštitu životne sredine RS**

Prezentacijom dvaju projekata iz oblasti zaštite životne sredine u maloj sali Narodne Skupštine, Fond za zaštitu životne sredine Republike Srpske nedavno je promovisao dio svojih aktivnosti iz 2009. godine. Prezentovani su projekti čiju je implementaciju Fond sufinansirao po Javnom pozivu iz decembra prošle godine, a odnosili su se na izradu baze podataka lokalnih i divljih deponija i baze podataka izvorišta i zona sanitarne zaštite na teritoriji Republike Srpske.

## BAZA PODATAKA

Projekte su realizovali Institut za građevinarstvo "IG" iz Banjaluke, te Institut za primjenjenu geologiju i vodoinženjering, doo "IPIN", iz Bijeljine. Prezentaciji je prisustvovalo oko šezdeset učesnika, predstavnika ministarstava, opština iz RS, institucija, nevladinih organizacija, predstavnici Fonda za zaštitu okoliša Federacije BiH, kao i firme prezentanti i predstavnici Fonda za zaštitu životne sredine RS, na čelu sa direktorom, dr Predragom Tomićem. Cilj prezentacije je bio da se ukaže sa kakvim se sve problemima iz oblasti zaštite životne sredine Fond svakodnevno susreće, kao i da pokaže koje sve aktivnosti Fond preduzima da se isti pokušaju riješiti.

Prvi projekat koji je predstavljen, pod nazivom "Identifikacija, kategorizacija i izrada baze podataka lokalnih i divljih deponija na teritoriji Republike Srpske", u ime realizatora - Instituta za građevinarstvo "IG" iz Banjaluke,

predstavio je Saša Dunović. Cilj projekta je bio da se izvrši identifikacija lokalnih i divljih deponija na teritoriji Republike Srpske, zatim da se izradi geoprostorna baza podataka, da se procijeni opasnost deponija po životnu sredinu, mogućnost sanacije svake pojedinačne deponije, te da se izvrši finansijska procjena sredstava potrebnih za njihovu sanaciju - remedijaciju. Predstavnik Instituta za građevinarstvo "IG", Saša Dunović je prilikom prezentacije izjavio da je pored identifikacije deponija, ovaj Institut sačinio i geografsku interaktivnu bazu podataka (GIS) koja će biti objavljena na sajtu Fonda za zaštitu životne sredine RS. Rezultati projekta su namijenjeni svim institucijama u RS koje imaju veze sa upravljanjem čvrstim komunalnim otpadom, gradskim i opštinskim odjeljenjima za stambene i komunalne poslove i poslove zaštite životne sredine, te regionalnim i lokalnim preduzećima čija je osnovna djelatnost deponovanje i prikupljanje čvrstog i komunalnog otpada. Predstavljen je i projekat pod nazivom "Izrada GIS baze podataka geoloških i hidrogeoloških karakteristika zona izvorišta za vodosnabdijevanje gradova i opštinskih centara na teritoriji RS sa detaljnom analizom stanja njihove sanitarne zaštite". Projekat je realizovao Institut za primjenjenu geologiju i vodoinženjering doo "IPIN", iz Bijeljine, a prezentaciju je predstavio rukovodilac Instituta i koordinator projekta prof. dr Vaso Novaković, sa saradnicima. Cilj prezentacije i projekta je bio da se utvrdi GIS baza podataka koji će imati široku primjenu kod svih, a posebno u Fondu za zaštitu životne sredine RS, u zaštiti izvorišta vode za piće, zaštiti resursa podzemnih voda, za ažuriranje geoloških podataka i upravljanje vodama.

Postupak izrade baze podataka se sastojao u prikupljanju postojećih elaborata o rezervama i programu sanitarne zaštite izvorišta za svaku opštinu pojedinačno, zatim prikupljanje dokumentacije o bušotinama, bunarima, prirodnim izvorima podzemnih voda, te sistematizaciji i analizi prikupljenih podataka. Prilikom prezentacije, koordinator projekta, prof. dr Vaso Novaković je naglasio da su, u pogledu ugroženosti izvorišta, najviše ugrožena područja od Podrinja do Hercegovine, jer u vrijeme kiša voda postaje neispravna i zamučena. "Taj problem je potrebno riješiti odgovarajućim konkretnim aktivnostima, samo formiranje baza podataka nije dovoljno", naglasio je Novaković.

## PROBLEM ČVRSTOG OTPADA

Direktor Fonda za zaštitu životne sredine, dr Predrag Tomić na prezentaciji je izjavio da je vrijednost ovih projekata koje je sufinansirao Fond 240.000 KM, da je zadovoljan rezultatima projekata, te da će podaci putem Interneta biti dostupni svim zainteresovanim licima. Nakon prezentacije, zaključak učesnika je bio da je direktna posljedica čovjekovog života na planeti stvaranje čvrstog otpada koji ugrožava kako zemljište, tako i vode. Iako su vijekovima ljudi stvarali otpad, tek sa razvojem civilizacije, povećanjem broja stanovnika, industrijalizacijom i urbanizacijom, počele su se stvarati velike količine otpada čiji je sastav postao sve složeniji. Stoga, nagomilavanje čvrstog otpada postaje jedan od složenijih problema savremene civilizacije, i to ne samo sa komunalnog, već i sa sanitarno-epidemiološkog, tehnološkog, urbanističkog, hidrogeološkog i energetskog aspekta.

